

MAGYAR NYELVI FELADATLAP

a 8. évfolyamosok számára

2014. január 18. 10:00 óra

NÉV: _____

SZÜLETÉSI ÉV: HÓ: NAP:

Tollal dolgozz! Ügyelj a külalakra!
A feladatokat tetszés szerinti sorrendben oldhatod meg.
A megoldásra összesen 45 perced van.
Az utolsó (10.) feladatra legalább 10–15 percet szánj!

Jó munkát kívánunk!

1.	<p>a) A szavak közül a másodikat illeszd az első szó betűi közé úgy, hogy értelmes szót kapj! Az így kapott szót írd a pontozott vonalra! pl.: TARTS – alma = TARTalmaS</p> <p style="text-align: center;">DOBTA – ostor = ...</p> <p>b) Melyik az a betű, amelyiket mindhárom szó elé téve újabb értelmes szót kapsz? A megfelelő betűt írd a pontsorra! .....ruház .....lom .....só</p> <p>A megfelelő betű: .....</p>	<table border="1"> <tr><td>a</td><td></td></tr> <tr><td>b</td><td></td></tr> </table>	a		b					
a										
b										
2.	<p>A következő, kevésbé ismert szólások és közmondások jelentését képszerűségük miatt meg lehet fejteni. Párosítsd mindegyiket az ismertebb megfelelőjével úgy, hogy a betűjelét (a nagybetűt) a mellette lévő pontsorra írod! Egy betűt csak egy helyre írhatsz! Vigyázz, három nagybetű kimarad!</p> <p>a) Lencsét lapít. ....</p> <p>b) Szíve, szava egy. ....</p> <p>c) Madarat lehet vele fogatni. ....</p> <p>d) Más galambját célozta, a magáét lőtte. ....</p> <p style="text-align: center;">A) Aki másnak vermet ás, maga esik bele. B) Majd kibújik a bőreből. C) Szó szót követ. D) Ami a szívéen, az a száján. E) Elmegy Kukutyinba zabot hegyezni. F) Ágyúval lő verebekre. G) Madarat tolláról, embert barátjáról.</p>	<table border="1"> <tr><td>a</td><td></td></tr> <tr><td>b</td><td></td></tr> <tr><td>c</td><td></td></tr> <tr><td>d</td><td></td></tr> </table>	a		b		c		d	
a										
b										
c										
d										

3.	<p>Az alábbi, nem nyelvi eszközök az üdvözlés különböző formái lehetnek. Keresd meg a hozzájuk tartozó legmegfelelőbb kommunikációs helyzetet, és írd a betűjelet a pontvonalra! Egy betűt csak egy helyre írhatsz!</p> <p>I. kézfogás: .....</p> <p>II. kézcsók: .....</p> <p>III. köszönés felállással: .....</p> <p>IV. ölelés: .....</p> <p>V. tisztelgés: .....</p> <p>A) egyenruhás testület tagjai között B) barátok, ismerősök (főleg fiúk, férfiak) között C) tanulók tiszteletadása az osztályba belépő felnőtt előtt D) családtagok, bizalmas ismerősök között E) idősebb férfi tiszteletadása nőekkel szemben</p>	a																									
4.	<p>Melyik írásmód helyes? Írj középre 1-est, ha az első, 2-est, ha a második, x-et, ha mindkét alak helyes!</p> <table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto; border-collapse: collapse; text-align: center;"> <tr> <td>a)</td> <td>hagyjuk</td> <td></td> <td>haggyuk</td> </tr> <tr> <td>b)</td> <td>edzünk</td> <td></td> <td>eddzünk</td> </tr> <tr> <td>c)</td> <td>játszad</td> <td></td> <td>játsszad</td> </tr> <tr> <td>d)</td> <td>higyjen</td> <td></td> <td>higgyen</td> </tr> <tr> <td>e)</td> <td>folyjon</td> <td></td> <td>follyon</td> </tr> <tr> <td>f)</td> <td>borítsátok</td> <td></td> <td>borítjátok</td> </tr> </table>	a)	hagyjuk		haggyuk	b)	edzünk		eddzünk	c)	játszad		játsszad	d)	higyjen		higgyen	e)	folyjon		follyon	f)	borítsátok		borítjátok	a	
a)	hagyjuk		haggyuk																								
b)	edzünk		eddzünk																								
c)	játszad		játsszad																								
d)	higyjen		higgyen																								
e)	folyjon		follyon																								
f)	borítsátok		borítjátok																								
		b																									
		c																									
		d																									
		e																									
		f																									
5.	<p>Figyeld meg az alábbi idegen szavak jelentését és szerkezetét! Mi lehet a szóelemek jelentése, ha:</p> <p>amorf = alaktalan antropológia = embertan morfológia = alaktan amorális = erkölcstelen, erkölcs nélküli antropomorf = emberalakú aszimmetrikus = nem szimmetrikus</p> <p>a) Melyik szóelem jelöli a -talan/-telen képzőt? .....</p> <p>b) Mit jelent a morf? .....</p>	a																									
		b																									

6. a) Párosítsd a két csoport mondatait a szerkezetük szerint! Keresd meg a teljesen azonos mondatrészekből felépülő és azonos szerkezetű mondatokat, majd a második csoport megfelelő mondatának betűjelét (a nagybetűt) írd a pontozott részre! Vigyázz, két betű kimarad!

I. Megérett a cseresznye, a meggy. ....

II. Az én könyvem a pad alatt hever. ....

III. Nagy volt a zűrzavar. ....

A) A büntetés szigorú lesz.

B) A szülők és a gyerekek megérkeztek.

C) Tegnap volt a verseny.

D) Iskolánk felújítása hamarosan befejeződik.

E) A torony teteje messziről látszik.

- b) A mondat alapján dönts el az utána következő állításokról, hogy igazak-e, vagy sem, esetleg nem eldönthető a válasz! A megfelelő kifejezést húzd alá!

Kati tegnap kivételesen egyedül ment színházba.

I. Kati a szüleivel szokott színházba járni.

igaz   hamis   nem eldönthető

II. Kati szokott színházba járni.

igaz   hamis   nem eldönthető

7. Egy külföldről származó pillanatragasztó csomagolásán található utasításból idézünk két mondatot. Írd át nyelvileg helyesen, a magyar nyelvhelyességnek megfelelően mindkét utasítást!

a) **KISSÉ NYOMDA TÍZ MÁSODPERC KÖTÉSIG!**

b) **A HÚVÖS ÉS SZÁRAZ HELYEN ELTART.**

a) Az első mondat helyesen:

.....
 .....

b) A második mondat helyesen:

.....
 .....

a	
b	

a	
b	

8. a) Olvasd el figyelmesen az alábbi verset, majd válaszolj a kérdésekre!

Kányádi Sándor: Ballada

Guggol a kúton a gyerek,
kezében kortyol a korsó.
Kék szárnyú pillangó libeg
a kút fölé. – Jaj, a korsó!

Koccan a korsó, csobban a
víz, – azon mereng a lepke:
a gyűrűző vízre szálljon-e,
vagy a cserepekre.

I. Mi lett a korsóval?

.....

II. A versben mely szavak, kifejezések érzékeltetik a végkifejletet? Írj két példát!

.....

III. Milyen költői eszközt használ a költő a vers második sorában?

.....

IV. Írj két példát a versből mély hangrendű hangutánzó szóra!

.....

V. Milyen mássalhangzótörvény van a **szálljon** szóban? Húzd alá a megfelelőt!

írásban jelölt teljes hasonulás

összeolvadás

zöngéesség szerinti részleges hasonulás

írásban jelöletlen teljes hasonulás

b) A nyelvújítás a XIX. században több ezer új szót alkotott, ám ezek közül sok nem honosodott meg a nyelvünkben – ilyenekre hozunk példát. Írd a nyelvújítási szó mellé annak a szónak a betűjelét a felsoroltakból, amelyet ma használunk helyette! Egy szóhoz csak egy betű tartozhat!

mozgony: .....

A) horgony

lomhár: .....

B) pedagógus

dalastyán: .....

C) számár

nevelész: .....

D) gép

E) agg énekes

F) nyugdíjas

a	
b	

9. Olvasd el figyelmesen az alábbi szöveget, majd válaszolj a kérdésekre!

a	
b	
c	
d	
e	
f	
g	

Újra vár a cseszneki vár!

Információ:

Cseszneki Programiroda 8419 Csesznek, Vár út 51.

E-mail: info@csesznekinyar.hu

Tel./fax.: +36 88 436 110 Mobil: + 36 30 449 75 47

www.csesznekinyar.hu

A gótikus lovagváráról nevezetes Csesznen CSESZNEKI NYÁR elnevezéssel 1993 óta rendezünk különböző nagyszabású szabadtéri programokat, melyek változatos szórakozási lehetőséget kínálnak minden korosztály számára.

A pazar szépségű cseszneki várban és a több mint 7 000 vendég befogadására alkalmas „Kőbánya” Szabadtéri Színpadon megrendezendő programjainkon sok szeretettel várjuk visszatérő régi és új vendégeinket.

Belépőjegyek válthatók az ismert jegyirodáknak, illetve az előadás napján a helyszínen. Utánvételes jegyvásárlási lehetőség a Cseszneki Programirodától. A programok megrendezése előtt minimum egy hónappal megváltott belépőjegyekre 20%-os kedvezményt biztosítunk.

Programok:

május 8. Zsigmond-napi történelmi íjászverseny

május 8–9. Játékos, pecsétgyűjtős természetjárás mindenkinek

július 10., 24., 31. Lovagi játékok

július 10–11. Zöld sportok hétvégéje

július 10. Tárogatófesztivál

A Győrből Veszprémbe vezető főútvonal fölötti sziklaszirten magasodik a még romos állapotában is páratlanul szép gótikus vár. A több mint 700 esztendő erődítmény virágkora Zsigmond királyunk uralkodásának idejére tehető, amikor a várat birtokló Garai család impozáns lovagvárrá építette át az addig alacsony, belsőtoronyos kis várat. Országosan is kiemelkedő szerepet a török időkben, majd a Rákóczi-szabadságharc idején kapott. A törökök két, a labancok egy alkalommal ostromolták, eredménytelenül. Utolsó tulajdonosai az Eszterházyak voltak, akik a XVIII. század közepére barokk várkastéllyá bővítették. Az 1810. évi földrengés nagy károkat okozott az épületegyüttesben, majd az 1820-as tűzvész meghozta végső leromlását. A várban jelenleg is folynak állagmegőrzési és rekonstrukciós munkálatok, melyek a látogathatóságot nem befolyásolják.

A vár az év minden napján fogadja a látogatókat.

Kapunyitás: 9 (télen 10) órákor

Kapuzárás: kb. 19 órákor, télen sötétedés előtt 1 órával

Belépődíj: diák, nyugdíjas 200 Ft, felnőtt 400 Ft

Ingyenes vezetés: tavasztól őszig minden szombaton 11, vasárnap 15 órától

Köszönjük, hogy látogatásával Ön is hozzájárult a vár rekonstrukciós munkálatainak a folytatásához!

(A cseszneki vár prospektusa alapján)

a) Hogyan kaphatnak információt az érdeklődők a várról? Nevezd meg legalább három módot!

.....

.....

.....

b) Az alábbi időpontok közül mikor látogatható a vár, illetve mikor lehet ingyenes várvezetésen részt venni? Írd az **igen** vagy a **nem** szavakat a táblázat üres helyeire!

	a vár látogatható	ingyenes vezetés igénybe vehető
jan. 1. 18 óra 30 perc hétfő		
márc. 28. 9 óra 30 perc szombat		
aug. 15. 15 óra vasárnap		

c) A programok közül melyik idézi fel a középkort? Írj két példát!

.....

d) Mi lehet az oka, hogy Zsigmond napján rendezik az íjászversenyt?

.....

e) Hogyan lehet a legolcsóbban jegyet kapni a rendezvényekre?

.....

f) Mire fordítják a belépőkből származó összeget?

.....

g) Az alábbi állításokról dönts el, hogy igazak (I) vagy hamisak (H)!

I. A várat a labancok többször is el akarták foglalni. ....

II. A Garaiak korában a lovagvár barokk stílusú volt. ....

